

РЕШЕНИЕ

№ 667

гр. София, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка Борилова

Членове: Зорница Гладилова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Мария Райкинска Въззивно търговско дело № 20231001000753 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 - чл. 273 ГПК.

С решение № 802/21.06.2023 г. по т.д. № 1463/2022 г. на СГС, VI-1 състав е осъдено „Обитех“ ЕООД, с ЕИК: 130989820, с адрес: гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 110Б, офис 1, да заплати на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД, с ЕИК: 131346752, с адрес: гр. София, ул. „Стара планина“ № 6, на основание чл. 266, ал. 1 ЗЗД сумата в размер на 72 988.77 лева /седемдесет и две хиляди деветстотин осемдесет и осем лева и седемдесет и седем стотинки/, представляваща неизплатено възнаграждение по договори за изработка, за които са издадени следните фактури и са дължими следните суми: 57 438.15 лева с ДДС по фактура № 0000000433/31.08.2019 г.; 3 983.92 лева с ДДС по фактура № 0000000455/30.11.2019 г.; 2 678.44 лева с ДДС по фактура № 0000000476/31.01.2020 г.; 494.78 лева с ДДС по фактура № 0000000494/28.02.2020 г.; 514.16 лева с ДДС по фактура № 0000000502/31.03.2020 г.; 5 416.99 лева с ДДС по фактура № 0000000511/30.04.2020 г.; 1 628.11 лева с ДДС по фактура № 2000000015/15.06.2020 г. и 834.22 лева с ДДС по фактура № 2000000016/19.06.2020 г., ведно със законната лихва върху присъдената сума от датата на предявяване на исковата молба 05.08.2022 г. до окончателното изплащане, както и на основание чл. 92, ал. 1 ЗЗД сумата в размер на 20 229.66 лева /двадесет хиляди двеста двадесет и девет лева и шестдесет и шест стотинки/, представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от датата на падеж по всяка фактура до 04.08.2022 г., като искът за неустойка е отхвърлен за разликата над присъдената сума 20 229.66 лева до пълния предявен размер 20 231.26 лева.

Ответникът „Обитех“ ЕООД е депозирал въззивна жалба против първоинстанционното решение, с което го обжалва в неговата осъдителна част. Поддържа, че първоинстанционното решение е неправилно и постановено при нарушение на материалния закон и съществени нарушения на процесуалните правила.

Конкретно поддържа, че съдът правилно приел, че страните са били обвързани от валидно възникнало правоотношение по Договор от 01.03.2019 г., но неправилно приел, че ответникът не е изпълнил задължението си да заплати действително извършените от страна на ищцовото дружество работи и доставки. Изводите си относно неплатено задължение по процесните осем фактури съдът бил изградил без да обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и не взел предвид доводите на ответната страна по същество. Не били обсъдени заявените с исковата молба правоизключващи възражения – че „Обитех“ ЕООД е заплатило сума, по-голяма от посочената в договора; че плащания са извършвани до момента, в която е установено, че отношенията излизат извън обема на договорите с първоначалния възложител „Агробурел“ ЕООД и заявените за плащане количества не отговарят на действително извършените; че фактурите не представляват основание за възникване на задължения, а представения протокол от м. 08.2019 г. съдържа неверни констатации и е оспорен по отношение на отразените количества. Според жалбоподателя от събраните доказателства се установява и по-точно от приетите заключения, разгледани в тяхната съвкупност, се установявало, че ответното дружество е заплатило всички свои задължения за действително извършени работи и доставки по процесния договор. Заключението на СТСЕ, изготвено от вещото лице инж. Б. Т. опровергавало съдържанието на приемо-предавателния протокол от 31.08.2019 г. Ответната страна била провела успешно насрещно доказване, с което се установявало пълно изпълнение на задълженията за плащане на „Обитех“ ЕООД. Въпреки това и в нарушение на закона съдът приел исковата претенция за основателна. Направено е искане обжалваното решение да бъде отменено и исковите изцяло отхвърлени.

Ищецът „Рент А Кар Сити София“ ЕООД е депозирал отговор на въззивната жалба, в който излага доводи за нейната неоснователност.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението и по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата. Следователно относно правилността на първоинстанционното решение въззивният съд е обвързан и следва да се произнесе в рамките на наведените от страните оплаквания, като обаче следва служебно да провери спазването на императивни материалноправни разпоредби, приложими към спора (така т. 1 от тълк. решение № 1/2013г. по тълк.д. № 1/2013 г. на ВКС, ОСГТК).

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Във връзка с правилността, като взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания акт и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Ищецът „Рент А Кар Сити София“ ЕООД твърди в исковата молба, че по силата на договор от 01.03.2019 г., сключен с ответника „Обитех“ ЕООД, в качеството му на възложител, се задължил, в качеството му на изпълнител, да извърши СМР и доставка на инертни материали, съгласно одобрени проекти на обект зърнобаза – Стопански двор, ПИ 011029, м. Гърла бара, с. Габер, общ. Драгоман. Поддържа, че изпълнил точно, в срок и добросъвестно договорните си задължения, като извършил заявените доставки и услуги. Твърди, че ответникът „Обитех“ ЕООД не изпълнил задължението си по договора да заплати стойността на извършените услуги по 8 броя фактури, издадени в периода от 31.08.2019 г. до 19.06.2020 г. Уточнява, че по фактурата от 31.08.2019 г. ответникът извършил частично плащане в размер на 20 000 лева. Общата стойност на задълженията на „Обитех“ ЕООД по осемте фактури възлиза на 72 988,77 лева с ДДС.

Ищецът е поддържал още, че в подписания между страните договор, в чл. 7.1. от

него, било уговорено, че всяка страна изпада в забава след изтичането на 30 дни от срока за извършване на съответното действие и доколкото в издадените фактури не бил посочен срок за плащане, то следвало да се приеме, че те са дължими на датата на издаването им, като ответникът е изпаднал в забава след изтичане на 30 дни от датата на издаването им. Сочи, че дължимата лихва по осемте фактури е в общ размер на 20 231,26 лева.

Предвид изложеното е поискал да бъде постановено решение, с което ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца главница по описани подробно осем фактури (57 438,15 лева с ДДС по фактура № 0000000433/31.08.2019 г.; 3 983,92 лева с ДДС по фактура № 0000000455/30.11.2019 г.; 2 678,44 лева с ДДС по фактура № 0000000476/31.01.2020 г.; 494,78 лева с ДДС по фактура № 0000000494/28.02.2020 г.; 514,16 лева с ДДС по фактура № 0000000502/31.03.2020 г.; 5 416,99 лева с ДДС по фактура № 0000000511/30.04.2020 г.; 2 1 628,11 лева с ДДС по фактура № 2000000015/15.06.2020 г. и 834,22 лева с ДДС по фактура № 2000000016/19.06.2020 г.) в общ размер на 72 988,77 лева, представляваща дължимо и изискуемо вземане вследствие на възложена, изпълнена и приета работа по договор от 01.03.2019 г., както и законната лихва, дължима от падежа на всяка фактура до 04.08.2022 г., в общ размер на 20 231,26 лева (като подробно е индивидуализиран размера на лихвата по всяка фактура), ведно със законната лихва върху главницата от датата на исковата молба до окончателното плащане. Претендирал е разноски за съдебното производство и за производството по обезпечаване на бъдещ иск.

В срока по чл. 367 ГПК ответникът „Обитех“ ЕООД е оспорил предявените искове като неоснователни. Твърдял е, че е погасил всички задължения за действително извършени от ищеца работи и доставки по процесния договор. Посочил е, че инвеститор на обект „Зърнобаза“, Стопански 1 двор, ПИ 011029, м. Гърла бара, с. Габер, общ. Драгоман“ било дружеството „Агробурел“ ЕООД. „Обитех“ ЕООД поело изграждането на обекта и доставката на оборудване за него по силата на два договора, сключени между „Агробурел“ ЕООД, като възложител/купувач и „Обитех“ ЕООД, като изпълнител/продавач – Договор за строителство от 05.06.2017 г. и Договор за покупко-продажба и пускане в експлоатация на оборудване от 06.06.2017 г. Обектът бил въведен в експлоатация съобразно изискванията на закона. Извършените строително-монтажни работи и техния обем били установени с Приемо-предавателен протокол, подписан между „Обитех“ ЕООД и „Агробурел“ ЕООД на 16.02.2021 г. Процесният договор, подписан на 01.03.2019 г. между „Обитех“ ЕООД и „Рент а Кар Сити София“ ЕООД, на който се основава исковата претенция, бил сключен по искане и настояване на г-н Я. М. Н. – собственик на „Агробурел“ ЕООД, който му обяснил, че собственикът и управител на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД – И. Г. М. е негов зет и затова би искал той да вземе участие в изграждането на обекта и по този начин да го подпомогне финансово. Посочил е още, че към договора не била изготвена спецификация относно необходимите за изграждането на обекта материали, количества, качествени показатели и график за доставяне. Стойността на СМР, съгласно процесния договор била посочена общо и възлизала на 91 120 лева без ДДС. До момента обаче заплатил на ищеца 93 192,46 лева, което надвишавало значително сумата по договора. Ответникът извършвал плащания към ищеца по процесния договор до момента, в който установил, че отношенията им излизат от обема на договорите с „Агробурел“ ЕООД и че заявените за плащане количества и видове работи не отговарят на действително извършеното и предвиденото в проекта. Представените с исковата молба фактури, освен тази с № 433, не били подписвани от него. Твърди, че не са изпълнени посочените в протокола от м. 08.2019 г. количества, видове и обеми, както и че качествата на доставените материали не отговаряли на предвидени в проекта за изграждане на обекта. Затова, след като превели сумата 20 000

лева по посочения протокол, продължили работата си по обекта самостоятелно до неговото завършване без участието на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД. С оглед изложеното ответникът е поискал да бъде постановено решение, с което исквете да бъдат отхвърлени изцяло. Претендира разноски.

Депозирани са съответно допълнителна искова молба и отговор на допълнителната искова молба, в които всяка страна оспорват върденията на насрещната страна.

За установяване твърденията на страните по делото са събрани писмени доказателства, изслушани са заключения на СТЕ и ССЕ, изслушани са и свидетелски показания, от които се установява следното:

На 05.06.2017 г. е сключен договор за строителство между „Обитех“ ЕООД, като изпълнител и „Агробурел“ ЕООД, като възложил за извършване на СМР по изграждането на обект: „Зърнобаза, Стопански двор, ПИ 011029, м. Гърла бара, с. Габер, общ. Драгоман“. На 06.06.2017 г. между същите страни е сключен договор за покупко[1]продажба и пускане в експлоатация на оборудване, с който „Обитех“ ЕООД се задължава да продаде, достави и пусне в експлоатация Силозно складово стопанства. На 16.02.2021 г. между „Обитех“ ЕООД и „Агробурел“ ЕООД е подписан приемо-предавателен протокол за удостоверяване на извършените по горепосочените договори работи. На 02.02.2021 г. е издаден Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа, обр. 15.

На 01.03.2019 г. е сключен договор, с който „Обитех“ ЕООД, като възложител възлага, а „Рент а Кар Сити София“ ЕООД, като изпълнител приема да извърши срещу заплащане СМД и доставка на инертни материали, съгласно одобрени инвестиционни проекти на обект „Зърнобаза, Стопански двор, ПИ 011029, м. Гърла бара, с. Габер, община Драгоман. Съгласно чл. 2 стойността на договорените строително-монтажни работи е 91 120 лева без ДДС и се уговоря и потвърждава при двустранно подписан протокол за извършени СМД и доставка на инертни материали, който става неразделна част от договора. В чл. 4.5. е уговорено, че при строителство на допълнителен обем извън първоначалния се доплаща по единични цени за видовете работи, фиксирани в Приложение 1.

Според чл. 7.1. от договора страните са в забава, когато не изпълнят в договорения срок задълженията си по този договор, като страните се намират в неизпълнение, когато забавата продължи повече от 30 дни. Според чл. 7.2. При забавено изпълнение и при неизпълнение на плащането Възложителят дължи на Изпълнителя от деня на закъснението си до окончателното изплащане на дължимата сума санкции съгласно Наредбата за плащанията.

Приета е като доказателство двустранно подписана фактура № 0000000433/31.08.2019 г. на стойност 77 438,15 лева, на която е записано, че е извършено частично плащане в размер на 20 000 лева. Приети са като доказателство и останалите описани от ищеца фактури, които не са подписани от страните.

На 31.08.2019 г. между страните е подписан Протокол за извършени СМД и доставка на инертни материали за с. Габер, в който са индивидуализирани по дати вида работа, използваното превозно средство, материал, място на разтоварване, количество, цена и стойност с ДДС. В протокола е записано, че представителите на възложителя и на изпълнителя, след проверка на място установяват, че са завършени и подлежат на заплащане въз основа на този протокол и приложенията към него описаните услуги с механизация. Общата стойност на посочените в табличен вид работи възлиза на 77 438.15 лева с ДДС (сборувани са накрая на протокола в три таблици по видове работи всички описани преди това услуги).

Представен е и Протокол за извършени СМД и доставка на инертни материали в с. Габер от 21.01.2020 г. в който са индивидуализирани по дати вида работа, използваното превозно средство, материал, място на разтоварване, количество, цена и стойност с ДДС. В протокола е записано, че представителите на възложителя и на изпълнителя, след проверка на място установяват, че са завършени и подлежат на заплащане въз основа на този протокол и приложенията към него описаните услуги с механизация. Общата стойност на посочените в табличен вид работи възлиза на 2 678.43 лева с ДДС.

От приетата съдебно-техническа експертиза, неоспорена от страните, се установява, че въз основа на доказателствата по делото и след при извършен оглед от вещото лице на 04.04.2023 г. вещото лице е констатирало, че на обекта са завършени всички видове СМР и същият е въведен в експлоатация. Монтирани са силозите, като площадката около тях е напълно завършена с бетонова настилка и бетонови бордюри по контура. В пространството извън бетоновата настилка има направена настилка с трошен камък. До силозната бетонова площадка е изграден и бетонов път. При съпоставка с проектната документация вещото лице прави извод, че описаното количество в подписаните между страните приемо-предавателни протоколи е необходимо за изпълнение на строителството и като количество не надхвърля заложеното в количествената сметка и необходимото съгласно размерите на обекта в проектната документация. При направения анализ се установява, че на място на обекта са извършени описаните в процесните фактури доставки на фракции и строително-монтажни дейности, за което по делото са представени експедиционни и кантарни бележки, товарителници и подписани протоколи между „Рен а Кар Сити София“ ЕООД и „Обитех“ ЕООД от дата 31.08.2029 г. и от 31.01.2020 г. Общата стойност на изпълнените СМР на обекта, за които е издадена фактура № 0000000433/31.08.2019 г. възлиза на 89 235,28 лева.

От приетата съдебно-счетоводна експертиза се установява, че процесните фактури са осчетоводени в счетоводствата на ищеца и на ответника. Спрямо вземанията по фактурите са взети съответните счетоводни операции. От извършената проверка в счетоводството на ответника и предоставената информация се установява, че фактурите са включени в дневника за покупки и са подадени със справка декларация в ТД на НАП. При проверка се установява, че ответникът е ползвал данъчен кредит по процесните фактури. От извършената проверка в счетоводството на ищеца, на ответника и от предоставената информация експертът сочи, че неплатената сума по процесните фактури е в размер на 72 988,77 лева. Съобразно направените изчисления от вещото лице, законната лихва за забава върху неплатената главница по всяка една от фактурите до 04.08.2022 г. е в размер на общо 20 229,66 лева. Установя се още, че „Обитех“ ЕООД е заплатил на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД сума в размер на 93 192,46 лева, които са във връзка с издадени фактури, различни от тези по които ищецът претендира плащане в настоящото производство с изключение на 20 000 лева, които са по процесната фактура № 433/31.08.2019 г. Фактурираните стоки и услуги, за които е извършено плащането, са за обект с. Габер.

При разпита му свидетелят Н. Т. Р. заявява, че работи в „Агробурел“ ЕООД. Знае и фирмата Обитех. В началото на 2019 г. началникът му в Агробурел му казал, че започват строеж на зърнобаза, силози за складиране на зърно в с. Габер, Община Драгома. Посочва, че в началото на пролетта на 2019 г. от Обитех дошли 4-5 човека, работници и едно техническо лице и започнали да забиват колчета, да опъват канап, където ще се строи зърнобазата. Хората от Обитех поработили няколко дни и после си тръгнали, защото завалил дъжд. След това началото на лятото дошли пак и докарали един багер с камион и започнали да копаят дупката, основите за зърнобазата. Пак започнало до вали и те си тръгнали и повече не са се връщали. След тях дошла фирма

Рент а Кар Сити София с по-голям багер, с камиони, с комбиниран багер, бобкат, валяк и започнали да копаят, да доизграждат. Изкопали основите. Изкарали земята. Почнали да изграждат циментовите пръстени за силозите. Докарали голямо количеството чакъл. Засипали отстрани около силозите, вътре в самите силози с чакъл. Валирали съответно чакъла. Цяло лято, горе[1]долу, работили. Доколкото си спомня, работниците на Рент а Кар Сити довършили работата през следващата 2020 г., края на юли месец. Не е виждал представители на Обитех на мястото.

Свидетелят Е. Т. Ц. заявява, че работи в Рент а Кар Сити София като шофьор и багерист. Отишли лятото на 2019 г. в с. Габер да правят силози. Преди тях била идвала друга фирма и била изкопана малка дупка. Отишли и започнали да копаят надолу в дълбочина и в ширина. След това започнали да правят силозите, кръгове. След това докарали още един комбиниран багер, бобкат. Трябвало да се изкопае, да се насипва и да се трамбова. Докарали и валяк. Копали, трамбовали, насипвали. Приключили обекта. Работили до към 2020 г.

При разпита свидетелят Г. С. В. заявява, че работи в Обитех от 2015 г. като инженер-строител и отговаря за строителството във фирмата. Знае за дружеството Рент а Кар Сити от обект в едно село до Драгоман. Те започнали обекта и даже направили един изкоп. После имало уговорка между неговия шев и другото дружество, че той си имал изпълнител и ако може той да си изпълни земните работи – изкопи, насипи. Каква била причината точно това дружество да изпълнява вместо тях работата, не знае. Не си тръгнали от обекта, тъй като изпълнявали строителството. Рент а Кар изпълнили изкопните работи. Работило се на етапи. Изкопните работи били довършени от Рент а Кар, а те си довършили другата част от обекта – кофраж, бетон, арматура, сглобяване на силози, оборудване на силози, пускане на силозите, електро. Заявява, че имали възможност да изпълнят цялата работа. Собственикът Я. се спрял на фирма Рент а Кар, тъй като имали някакви роднински връзки.

При така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав намира следното от правна страна:

По главния иск с правно основание чл. 266, ал. 1 ЗЗД.

За да бъде основателен същият ищецът следва да докаже, че между него и ответника е сключен валиден договор за изработка с доставка на материали, че ищецът е изработил качествено и в срок възложеното и че го е предал или е бил готов да го предаде.

Ответникът следва да докаже възраженията си, а именно, че е възразил своевременно срещу част от изработеното, както и че е заплатил всичко, което ищецът е изработил и е прието от ответника.

В случая не е спорно валидното сключване на Договора от 01.03.2019, с който ответникът е встъпил в правоотношението като възложител, съдържащо елементи на договор за продажба и изработка. Не е спорно, че предметът на договора е изпълнен, като чрез заключението на ССЕ се установява, че по част от издадени от ищеца-изпълнител на ответника-възложител фактури по договора същите са платени без възражения относно отразената в тях изработка с доставени от изпълнителя инертни материали.

Спорно е обаче дали ищецът е изработил с доставени от него инертни материали и предал изработеното от него по процесните осем фактури на ответника-възложител, дали изработеното е прието от ответника и съответно дали той е заплатил възнаграждение за него.

Трайно е прието в съдебната практика, че установяването на изпълнената и приета работа може да се извърши с различни доказателствени средства - чрез писмени

доказателства (приемо-предавателен протокол за конкретно извършени видове работи, двустранно подписан протокол за изпълнени СМР с посочени видове, количество и стойност и др.), съдебно-техническа експертиза, гласни доказателства. Едно от основните задължения на поръчващия (възложителя) е да приеме извършената съгласно договора работа, като при приемането той трябва да прегледа работата и да направи всички възражения за неправилно изпълнение, освен ако се касае за такива недостатъци, които не могат да се открият при обикновения начин на приемане или се появят по-късно. При прегледа и приемането на работата съконтрагентите могат да подпишат протокол, в който да удостоверят количеството на извършената работа и да определят дължимото възнаграждение съобразно изпълнението в количествено отношение. Двустранно подписаният между страните протокол за изпълнени видове СМР, в който са посочени количество, единична цена и обща стойност на отделните видове СМР, по своята същност представлява приемо-предавателен протокол за конкретно извършените видове работи. Според константната практика на ВКС по правната си характеристика този протокол е частен свидетелстващ документ, който не се ползва с обвързваща материална доказателствена сила за отразените в него факти и следва да бъде преценяван от съда по вътрешно убеждение с оглед всички доказателства по делото. Поради това протоколът за приемане на извършената работа може да бъде оспорен с всички доказателствени средства по ГПК, без проверка на истинността му по реда на чл. 193 ГПК. Когато протоколът за извършените СМР е подписан от възложителя, тежестта на доказване, че част от удостоверените работи не са изпълнени, е върху възложителя. В горепосочения смисъл са решение № 34/22.02.2010г. по т. дело № 588/2009г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 94/02.03.2012г. по т. дело № 133/2010г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 65/16.07.2021 г. по т.д. № 333/2011 г. на ВКС, II т.о.и други.

В случая по делото са представени два приемо-предавателни протоколи, подписани от двете страни по договора, относими към обекта в с. Габър – от 31.08.2019 г. и от 31.01.2020 г., като и двата отразяват определени видове и количества на доставени инертни материали и извършени работи, като е посочена единична и обща стойност. Първият е своевременно оспорен от ответника относно неговата вярност. Както бе посочено, това е частен свидетелстващ документ, подписан от оспорващата страна, поради което и тежестта за установяване неговата неистинност (невярност) е върху същата – чл. 193, ал. 3 ГПК. Ответникът не е ангажирал доказателства, установяващи такава невярност, поради което поддържаното от него твърдение, че е успял да обори доказателствената стойност на протокола, е невярно. Изслушаното заключение на СТЕ не опровергава истинността на протокола, тъй като дори да приемем, че оценените чрез него СМР по фактура № 433/31.08.2019 г. са тези по същия протокол, същите са оценени на стойност 89 235,28 лева, а по протокола те са на стойност 77 438.15 лева, то посочената разлика е в полза на ищеца от една страна, а от друга тя може да бъде обяснена с това, че вещото лице е използвал средни пазарни цени, а не уговорените от страните и отразени в протокола цени (вещото лице е пояснил в заключението си, че е ползвал цени от 2019 г. по списание „Справочник на цените в строителството“, издание на „Стройексперт-СЕК“.

Очевидно е, че само част от процесните осем фактури са издадени по посочените два протокола, доколкото само част от тях съвпадат по период с този на протоколите. Останалите фактури са за месеци следващи по-късния протокол от 31.01.2020 г. и за фактурираните в тях работи по делото не са представени приемо-предавателни протоколи, които да установяват извършването и приемането на работата, описана в тях. Фактурите сами по себе си не са доказателство за това и не са източник на задължението за заплащане на описаната в тях работа, както правилно сочи и жалбоподателят. По делото обаче е установено посредством заключение на

ССЕ, че ответникът е осчетоводил процесните осем фактури и е ползвал данъчен кредит по тях. Приема се трайно и безпротиворечиво в съдебната практика, че ако възложителят, респективно негов представител е подписал издадена от изпълнителя фактура за изпълнените СМР по договора между страните или фактурата е отразена в счетоводните регистри на търговското дружество – възложител и възложителят е ползвал правото на приспадане на данъчен кредит, то това е недвусмислено признание за съществуването на задължението, както и че е налице приемане от поръчващия на фактически изпълнените работи, дори и ако не е подписан двустранен приемо-предавателен протокол за извършени СМР (така решение № 138/17.10.2011г. по т. дело № 728/2010г. на ВКС, II т.о., решение № 42/15.04.2010г. по т. дело № 593/2009г. на ВКС, II т.о., решение № 166/26.10.2010г. по т. дело № 991/2009г. на ВКС, II т.о., решение № 34/27.04.2016 г. по т.д. № 516/2015 г. на ВКС, I т.о., решение № 46/06.04.2017 г. по гр.д. № 60140/2016 г. на ВКС, I г.о. и др.)

Ето защо въз основа на посоченото следва да се приеме, че работата по осемте процесни фактури е приета, дължимото се за нея възнаграждение е посоченото във фактурите и доколкото не се твърди, нито се доказва то да е платено, ответникът дължи неговото заплащане на ищеца. Неоснователно е поддържаното от жалбоподателя, че понеже е заплатил на ищеца сума по-голяма от тази, посочена в договора от 01.03.2019г. като негова стойност, то това означавало, че е заплатил напълно задълженията си по договора. Посочената в договора стойност не е крайна и твърдо договорена, което личи от уговорката в чл. 4.5 от него, даваща възможност при допълнително извършени работи същите да бъдат заплатени по оговорените между страните цени. Освен това, както бе посочено, жалбоподателят е признал допълнително възникналите задължения, осчетоводявайки фактурите за тях и ползвайки данъчен кредит за тях. Последното прави ирелевантно твърдението на жалбоподателя, че работите, чието заплащане се претендира, излизат извън обема на основния му договор с „Агробурел“ ЕООД, доколкото тези допълнителни работи са приети от „Обитех“ ЕООД, а и вещото лице по СТЕ е посочило, че от всички извършени работи на обекта са били необходими.

Неоснователно е твърдението на жалбоподателя, че от изслушаните заключения се установявало, че той е заплатил всички свои задължения по договора. От ССЕ недвусмислено се установява, че действително „Обитех“ ЕООД е правилно плащания по договора, но те са по фактури, различни от процесните, като само по една от тях - № 433/31.08.2019 г. са заплатени частично 20 000 лева. Ето защо и твърдението за успешно насрещно доказване от страна на ответника, че е заплатил пълно задълженията си, е неоснователно.

Установено е посредством заключението на ССЕ, че неплатените задължения по осемте фактури е в общ размер на 72 988,77 лева, който размер е идентичен с претендирания от ищеца. Ето защо главният иск е изцяло основателен, поради което и въззивната жалба в частта, с която жалбоподателят е осъден да заплати посочената сума, е неоснователна.

Главницата следва да бъде присъдена ведно със законната лихва от датата на исковата молба.

По акцесорния иск за заплащане обезщетение за забава.

Първоинстанционният съд е квалифицирал този иск като такъв по чл. 92, ал. 1 ЗЗД – иск за заплащане на неустойка. За да бъде тази правната квалификация на иска, следва в исковата молба да са изложени твърдения, че в договора между страните има изрична уговорка за заплащане на неустойка от неизправната страна, условията, при които тя е дължима и че те са настъпили и как се определя нейния размер, съответно в петитума следва да е направено искане за заплащане на определена сума пари,

представляваща размера на дължимата се неустойка.

Исковата молба на „Рент А Кар София“ ЕООД не съдържа твърдения от вида на посочените, нито посочения петитум. При обосноваване наличието на вземане, представляващо обезщетение за забава, ищецът се е позовал на чл. 7.1. от договора само за да посочи, че страните са уговорили забавата да се счита настъпила 30 дни от изтичане срока за изпълнение на съответното задължение. Няма твърдение за налична уговорка за неустойка, нито за уговорен размер на такова вземане. Напротив, твърди се наличие на вземане за законната лихва за забава. В петитума на исковата молба също ясно е предявена претенция за заплащане на законната лихва за забава за посочения период и в претендирания размер. Ето защо акцесорният иск следва да се квалифицира като такъв по чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Доколкото първоинстанционният съд все пак се е произнесъл по фактите, обуславящи възникването и размера на обезщетението за забава, погрешната правна квалификация не води до недопустимост на първоинстанционното решение, а би могло да повлияе на неговата неправилност.

Във въззивната жалба жалбоподателят не е изложил никакви оплаквания по отношение акцесорния иск, а само е посочил, че обжалва решението и в частта, с която същият е уважен. Както е посочено по-горе въззивният съд е ограничен при обсъждане правилността на първоинстанционното решение само в рамките на наведените във въззивната жалба оплаквания. След като такива липсват, въззивният съд не може служебно да изменя резултата, достигнат в първоинстанционното решение, дори същият да е неправилен, освен ако това изменение не се налага от прилагането на императивна правна норма. Макар и въззивната инстанция да изменя правната квалификация на акцесорния иск и нормата на чл. 86, ал. 1 ЗЗД да има императивен характер в частта ѝ, с която установява, че при забава се дължи обезщетение (тя е диспозитивна само в частта, която определя размера на обезщетението за забава, което е още повече така при съобразяване в случая и на чл. 294, ал. 1 ТЗ), посоченият императивен характер на нормата и нейното приложение не обхваща периода и размера на дължимата лихва. Ето защо, макар и въззивната инстанция да намира, че последните са неправилно определени от първоинстанционният съд, (защото при липса на уговорка за падежа на всяка фактура, изискуемостта на вземането настъпва от деня, посочен в изпратената нотариална покана, а не в деня на издаване на фактурата, като забавата започва 30 дни след така посочения ден, съобразно уговорката по чл. 7.1 от договора), без оплакване от страна на жалбоподателя, обжалваното решение не може да бъде изменено в частта по акцесорния иск. Доколкото по делото се установява наличие на забава в изпълнение задълженията на ответника да плати процесните осем фактури и при посоченото по-горе, решението на СГС по акцесорния иск следва да бъде потвърдено така, както е постановено. Въззивната жалба е неоснователна и в тази и част.

Поради достигане от настоящата инстанция до краен извод, идентичен с този на първоинстанционния съд, решението следва да бъде потвърдено в обжалваната осъдителна част.

По разноските: При този изход от спора пред въззивната инстанция право на разноски има въззиваемият. Той е доказал такива за платено адвокатско възнаграждение – 10 452 лева, които следва да му бъдат заплатени от жалбоподателя.

Воден от изложеното Апелативен съд – София

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 802/21.06.2023 г. по т.д. № 1463/2022 г. на СГС, VI-1 състав **В ЧАСТТА, с която е осъдено „Обитех“ ЕООД**, с ЕИК: 130989820, с адрес: гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 110Б, офис 1, **да заплати на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД**, ЕИК 131346752, с адрес: гр. София, ул. „Стара планина“ № 6, на основание чл. 266, ал. 1 ЗЗД **сумата в размер на 72 988.77 лева** (седемдесет и две хиляди деветстотин осемдесет и осем лева и седемдесет и седем стотинки), представляваща неизплатено възнаграждение по договори за изработка, за който са издадени следните фактури и са дължими следните суми: 57 438.15 лева с ДДС по фактура № 0000000433/31.08.2019 г.; 3 983.92 лева с ДДС по фактура № 0000000455/30.11.2019 г.; 2 678.44 лева с ДДС по фактура № 0000000476/31.01.2020 г.; 494.78 лева с ДДС по фактура № 0000000494/28.02.2020 г.; 514.16 лева с ДДС по фактура № 0000000502/31.03.2020 г.; 5 416.99 лева с ДДС по фактура № 0000000511/30.04.2020 г.; 1 628.11 лева с ДДС по фактура № 2000000015/15.06.2020 г. и 834.22 лева с ДДС по фактура № 2000000016/19.06.2020 г., **ведно със законната лихва** върху присъдената сума от датата на предявяване на исковата молба 05.08.2022 г. до окончателното изплащане, както и на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД **сумата в размер на 20 229.66 лева** (двадесет хиляди двеста двадесет и девет лева и шестдесет и шест стотинки), представляваща мораторна лихва върху главницата за периода от датата на падеж по всяка фактура до 04.08.2022 г.

ОСЪЖДА „Обитех“ ЕООД, ЕИК 130989820, с адрес: гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 110Б, офис 1, **да заплати на „Рент а Кар Сити София“ ЕООД**, ЕИК 131346752, с адрес: гр. София, ул. „Стара планина“ № 6, **сумата 10 452 лева** – адвокатско възнаграждение пред САС.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните, при условията на чл. 280, ал. 1 и ал. 2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____